

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 4 frt. Negyed évre . . . 1 fr.
Fél évre . . . 2 frt. Egyes szám ára 8 kr.
Minden vasárnap reggel.
Hirdetések jutányosan eszközöltnék s többszöri hirdetésnél lényeges árkedvezmény adatik.

Felelős szerkesztő: HEGYI ANTAL.

Kiadó lap-tulajdonos: SZILBER JÁNOS.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Templomtér 91. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetmények intézendők.

Szabadelvűség és papuralom.

A legnagyobb ellentét egymással szemben e két fogalom. Ha tűz a szabadelvűség, mely éget és megsemmisít, akkor víz a papi befolyás, mely a szabadelvűséget kioltja és megbuktatja. Ha pedig szárazság a szabadelvűség, mely elperzseli a tenyészetet, jótékony eső, üde harmat a papi befolyás, mely életet önt a hervadt növényzetbe.

Egymás mellé kell most mégis e két fogalmat állítanunk, mert pap levén országgyűlési képviselőnk, meg pártunk vezére is, a pap uralom lett ama mumus, melylyel a bukott szabadelvűség a közönséget ijesztgeti.

Csak hogy valamin a gyermek rá szokott jönni, hogy a mumus rendszeren semmi; úgy a mi közönségünk is hamar tisztába jött vele, hogy a hirdetett papuralom agyrem, melyet ijedős szívűek képzelnek a sötétben.

Az ugyan megtörtént dolog, hogy a szabadelvű ijedősek valóban látták ezen agyremet odvaikban. Elgondolták a vádió lelkiismeret sulya alatt, hogy ez a képzelt rém előbb-utóbb valósággá lehet, mert

nem jó az ördögöt falra festeni, mivel megjelenik.

Azért adták ki a jelszót, hogy meg kell semmisíteni a papot, mert ha bizalomvesztett lesz a pap, nem lesz, ki a szabadelvű uralomnak végét vessen.

Ámde könnyebb volt a jelszót kimondani, mint a tervet végre hajtani. A mennyiben az egyház alkotmányos monarchia levén, százados törvényei szorosan kimérik a határt a nagyok és kicsinyek közt és az elmozdithatlanság által oly biztos alapot nyújt a lelkész állásának, melyen még a szabadelvűség tajtékjai is megtörnek.

A mellett a befektetés sem sikerült, mert a közönség józan esze nem a gyanúsítások, hanem a világosan beszélő tények után indult, melyek megczáfolták a szabadelvű ráfogásokat.

A bünt és kétszínűsködést nem lehet sokáig titkolni, mert azt a tyúk is kikaparja. És ha az a sokféle képen denuncziált és meghurczolt lelkész valóban olyan sötét lelkű volna, minőnek a szabadelvű lapok és férfiak rajzolták, erről első sorban Csongrád közönségének kellett volna megbizonyosodnia.

Azonban ennek ép ellenkezője

történt. Legkivált a gazdaközönség nem csak látta, hanem tulajdon zsebének kárával sajnosan érezte a községi párt szabadelvű gazdálkodásának keserves gyümölcseit s mikor elérkezettnek látta az időt, maga kereste fel a szabadelvűség által legyalázott papot, és kezébe adta a becsületesség zászlaját, hogy a nép akaratját a szabadelvűséggel szemben érvényre juttassa.

Kizárólag ebben és sem többben, sem kevesebben nem áll tehát a pártvezér hivatása: mint szolgálni és érvényesíteni a nép akaratját abban az irányban, melyben azt a néppárt megszabja és elhatározza. Nem uralkodás az ő szerepe, hanem szolgálat, melyért se nem kér, se nem vár jutalmat.

Hiába való tehát a mumussal való ijesztgetés a tisztelt szabadelvű táborból, mert papuralom se nem volt, se nem lesz Csongrádon, hanem igenis lesz a nép akaratjának minden irányban való érvényesülése!

Nem lesz papuralom országgyűlési képviselőnk részéről, mert őt nem anyagi érdekek, hanem csak elvi szempontok képesítik népünkhöz. Valamint nem kívánunk tőle anyagi vivmányokat személyes ügye-

T Á R C Z A.

Katonáéknál.

— A „Tiszavidék” eredeti közleménye. —

(Folyt. és vége.)

Csoport támad körüle, odaadó figyelemmel, tágra nyílt szemmel szedi be az ujonez fül a hallottakat, csak olykor olykor pillantanak össze a szemek, mozdul meg a telegrafáló jobb kar, mikor a szuperlatívusok magaslata, foka, a tündér fantázia Zenit-jére emelkedik. Zagyva lesz a beszéd, zümmögőssé vegyül a zaj, a cigaretta is végére jár, a kis „gatyás galamb” már hamuszínűvé vált keztyűjét huzogatja, mikor behallik az éles „sorakozó” főlhívás. Főlemel kedik a fáradt test, egyet ránt a váll a nehéz fegyveren, végig tekint a szem az összegyűrt ruházaton, egy-egy bajtárs meghúzogítja a köpeny ránczait s néhány pillanat múlva ismét együtt áll a szakasz.

Hazafelé indul már a csoport. A feszes magatartás lankadni kezd, az üteny hallkábbá lesz, eleinte lépés-váltás pótolja az elhibázott lépést, később már sűrűbb lesz a klappogás, az össze-visszaság. Két sorra

szakad a szakasz is s pocsolját, kórákást, kerítést kerülgetve egyesül ismét az utca torkolatánál, hogy szabályos kettős rendekbe fel-felhangzó kiált vagy doberpégés mellett bevonuljon a kaszárnyába.

Mikor kékfelé nyílik a kapu, a végítélet biztos, de lassan múló perczei már megvannak számlálva: még egy diszmenet, egy „balra át” s bevonul a legénység a szobákba. Mennyi nyugalom, egyszerűség honol itt, a szem megnyugodva tekint a duzzadó szalmazsákokra, a fehérre sürolt padra, bizalommal, szeretettel köszönti a hosszú asztalt, a vizes kupát, a bádög ivó edényt, hiszen otthon vagyunk. Künn az ajtónál összehalmozva egy csomó fehérenemű van a sarokba dobva, „tizedes úr Bajusz” megmagyarazza: „itt van Katka.”

Katka a kaszárnya mosónéja, a tót típusú szép példánya, arcját kék babos kendő takarja be, melyből parányi hunyorgató fekete szeméi villannak elő, ólom gombos kihimezett szines virágos pruszlik simul formás természetbe, tarkábnál-tarkább ránczos szoknyái térdig érnek, látni engedik a helyes piros csizmákat, a kis hegyes lábat. A lány mosolygása a beszéd, mit tolmács nélkül megértünk s irigyeljük Bercei só-

gort, ki pipára gyujtva a leány édes anyja nyelvén közvetíti közöttük a társalgást. Van e beszéd modorban elevenség, játszi pajkos kedély nyilvánulás, a mit a szemek hunyorgatása kísér, de magából az alakból, az arcából melancholia, csendes bánat tükröződik vissza, melyet meglehet érteni. Legalább az „onkli” talál erre is magyarázatot s hivatkozván több évi prakszisára, mit az orvosi tudományok tág mezején töltött — a rosz nyelvek ráfogják, hogy a Rotterbiller-utczában, a barom orvos kursust hallgatta — szív eltágulásnak és az arteriás erek bő ömlésének tudja be, nem tudom e minősített betegség — jelei mutatkoztak-e nála is természetből, vagy az ügyesen elkezelt rumos kortyoktól, mikor esténként körülüljük az asztalt s az „onkli” sapkáját feje búbjára tolva, kellemes bariton hangon elénekli azt a nótát:

„Jól vigyázz a menyasszonyi fátyolodra,
A futó szél el ne kapja, el ne hordja:
Eskü után küld el hozzám, küld el kérlek,
Jó lesz majd a koporsómra szemfedőnek!”

Zalánfi.

ink tekintetében: úgy ő sem remélhet tőlünk ilyeneket; mert papi állásánál fogva sokkal távolabb áll községünkötől, sem hogy annak belügyei neki bármi előnyt is nyújthatnának.

De nem lesz papuralom a pártvezér részéről sem; mert állása a tények tanúsága szerint elég biztos arra, hogy függetlenségét a nép javára minden irányban fönntartsa és megőrizze. Egyszerű életmódja pedig a reá háramló nagy terhek mellett is megelégszik a rendelkezésre álló eszközökkel, a mennyiben világos jeleit adja annak, hogy nem a földön kíván magának kincseket gyűjteni.

Hatalmi ámbiczió sem sarkalja tevékenységét, mert ha ez lett volna célja, az itteni küzdelmes pálya helyett azt más uton régen elérhette volna. De meg tudja is jól, hogy biztosabb az örök élet az engedelmesség, mint sem a parancsolás és uralkodás által.

Hanem a köztevékenység elől, miután arra felszólított, nem zárkozhatott el, jóllehet szabadelvű bírságolások által eleget igyekeztek kedvét venni. A szükségben levők kiáltásait meg kellett hallania mint lelki atyának és a kipusztítás ellen segédkezet nyújtani a védteleneknek.

Es mikor a népakarat majd a község házában is megforgatja a szórolapátot és átalakítja a közügyeket a maga intenciója szerint: véget érhet a pártvezér feladata s méltó erőknél készörömet átadhatja a szolgálat munkáját, mert célja csak addig terjed, hogy szabadelvű klikkek helyett a nép maga intézze ügyeit.

A mit ők teremtetek.

IV.

Eddig tisztelt ellenfeleinknek azon alkötásairól emlékeztünk meg, melyekkel ők, mint közhasznú művekkel dicsekedni szoktak. Most olyan tényekre akarjuk a szives olvasó figyelmét terelni, a mivel nemcsak hogy nem dicsekszenek; hanem inkább tiltakoznak ellene mintha az tőlük eredne. És ez az ármentesítés szomorú ügye.

Mindnyájan tudjuk, hogy városunk lakossága mennyit szenvedett az árvíz csapásaitól, melyek nem csak vagyoni jólététől fosztották meg, hanem nyomasztó anyagi helyzetbe is döntötték.

Igaz ugyan, hogy közszerencsétlenségünknek első sorban a tiszaszabályozás az oka, mely sáncok közé szorítván a Tisza hullámain, az árt évről-évre főlebb duzzasztja, az iszapolást pedig rohamosan elősegíti és az által, hogy használható területekké alakította át a mentesített réteket, egyttal az őstermő tanyaföldeket is a kiöntések és mentesítési költségek prédájává tette. Hanem az is bizonyos, hogy ha több belátással birt volna a községi párt, mely a hatalmat hat év előtt kezeibe ragadta, városunk lakosságát sok szerencsétlenségtől megkímélhette volna.

Öreg hiba volt tőlük első sorban, hogy a likvidáció pénzt elvonták természetes feladatáról, a gátak kiépítésétől és betették a városi közpénztárba, hogy vasut építésére ordítsák; mivel az által, mint a következ-

mények megmutatták, nemcsak rövid látásuknak adták szemebetűnő jelét, hanem a gátak kiépítésétől által tárt kaput nyitották a közszerencsétlenségnek.

Második hibája volt a szabadelvűségnek, hogy mikor 88-ban a nagyveszély bekövetkezett, hiába volt hátuk megett befolyásos főpátronusuk Szivák Imre személyében, a kormánybiztosság oly férfiu kezébe jutott, ki nemcsak járátlan volt a csongrádi viszonyok ismeretében, hanem a mi a legszomorúbb következményeket hozta ránk, érdekeinkkel homlokegyenest ellenkező érdekeket képviselt.

Pedig véleményünk szerint, ha Szivák valóban oly gondviselészerű jötevője és védangyala lett volna városunknak, minőnek a szabadelvűség apostolai magasztalják, ennek a végzetes tévedésnek a kormánykörökben nem lett volna szabad megtörténni: hanem oda kellett volna hatnia a város képviselőjének, hogy vagy ő legyen a kiküldött kormánybiztos, vagy legalább nem érdekelt egyének kezeibe tétessék le a hatalom.

A harmadik hiba pedig ott történt, hogy mikor a kormány megbízta Károlyi Sándor grófot a csongrád-sövényházi ármentesítő társaság megalakításával, a szabadelvű pártvezér buzgalmából, vagy végzetes tévedésből, nem az érdekelt birtokosok, hanem a községi képviselő tagjai hívtak meg az alakulási tanácskozásokra, minek folytán az eredménytelen maradt s bekövetkezett az a nehéz állapot, mire Szvoboda Ferencz úr, mint baljóslatú Cassandra, előre rámutatott, hogy a tanácskozások eredménytelensége és a faktorok illetéktelensége miatt a kormány, törvényadta jogánál fogva kivette kezünkől a rendelkezési hatalmat, s belévitte a kényszer helyzetbe, melyben mi lettünk az állam hitelezőivé, s melyben róluk nélkülünk milliók erejéig határoznak.

Pedig sokan vagyunk tanui annak, mikor a pártvezér úr a tanácssteremben meléle ült s becsületszentségére fogadta, hogy az ártéri birtokosok közül egyetlenegynek sem fogják kezeibe adni a kiróvási könyvecskét, hanem a terheket egyetemlegesen viseli az a városi közpénztár, mely a likvidációt elnyelte.

Igy jutottunk bele a pártvezér úr hiányos törvényismeretéből és szabadelvű bölcseségéből abba a rettenetes állapotba, hogy 89-ben, mikor a vész pusztításait még ki sem hevertük, a kirótt ártéri terhek viselésére még csak a minket jogosan megillető adóvisszatérítést sem nyerhettük meg segélyül.

Hol volt ekkor a nagy tudományú Szivák Imre, hogy nem segített e szörnyű bajunkon? s még csak azt az ötvenezer forint állami előleget sem vetette le vállainkról a nyakunkba szakadt rettenetes terhek mellett, melyet az állam a 88-iki védekezésre engedélyezett s melyért való közbenjárásra ismételve felkérte?

Hol voltak a szabadelvűség oszloposai? Mit tettek a gazdaközönség, a birtokos osztály megmentésére? mert kezükben volt minden hatalom és befolyás és az ellenkező nézeteket annyira letörték, hogy azok képviselői meg sem mozdulhattak?

Valóban ez a dolog képezte a keserves kiábrándulás kiinduló pontját és leplezte le a maga silányságában a községi köpenybe bujt, éhbetlen szabadelvűséget, hogy attól megvetéssel forduljon el a megélhetés alapjaiban megtámadott birtokos közönség.

A tények logikája előtt megszűnt az ámitás varázsereje és bekövetkezett az a fordulat, mely pereátot mondott Szivákra és a vele szövetségzett szabadelvű pártra.

Ez ellen lehet védekezni, „félreismertek engem“ „félreismerték intenciómat“ -féle szabadelvű szólammal, hanem a valóság mégis az marad, hogy gazdaközönségünk majd megszakad az elviselhetenségig fokozott ármentesítési s egyéb terhek alatt, miket nyakába sózott a szabadelvű bölcsesség.

A reparációnak most volna a helye, mikor az ártéri osztályozás és végleszámlás ideje bekövetkezik, hanem a szabadelvűség valamint nem törődött a gazdaközönség érdekeivel a multban, úgy most sem kíván bajaink orvoslására hatékonyabban közreműkölni.

Ezt a dicsőséget szivesen átengedi pártunk derék tagjának: Szvoboda Ferencz urnak, vagy legfőlebb megelégszik azon sze-

rény, de jelentős kiszólással, hogy Szvoboda úr az uradalmakkal szemben tulhajtja a dolgot. Mintha bizony nem volna igazságos azon követelése, hogy a mi nálunk első osztályú földnek osztályoztatik, az a minőség az uradalmakban is legyen első osztály és megfordítva: a mi ott másod osztályba soroztatik, az nálunk is másod és ne első osztályú legyen.

De sőt a szabadelvűség azt is jogosnak találta volna, hogy most mikor a kormány visszaköveteli a föntebb érintett ötvenezer forintos állami előleget, ezt is kizárólag a likvidáció viselje, jóllehet ezen a város belterületének védelmére is fordított összegnek éppen a likvidáció tulajdonosai, az elöntött ártéri birtokosok látták legeslegkevesebb hasznát.

Tisztelt szabadelvű urak! ez az önk alkotása s ennek köszönhetik leginkább, hogy a hatalomból főpátronusukkal együtt kibuktak!

Nyilatkozat.

A „Csongrádi Lap“ f. évi január hó 8-án megjelent számában közölt „Nyilatkozat“ ellenében kijelentem, hogy én Sohlya Gyula községi jegyző urat nem hatalmaztam föl arra, hogy általam részben bemondott adóssok nevét, a bemondástól eltérőleg nyilvánosságra hozza, mert nevezett Sohlya Gyula jegyző ur, miután Csemegi Antal ur a rakparti díj és piaci helypénz szedhetős joggyakorlata tárgyában hozott közgyűlési határozatnak azon részét, hogy a közgyűlés többeknek és azok között különösen Tari Mihály és Herke Ferencz bíró úr 241 frt tartozását is elengedte, megfélebbezte, azt kívánván felebbezésében, hogy szüntessék meg a rakparti díj és a piaci helypénz szedését. Miután azonban azt a közönségnek legnagyobb része már fél év óta fizette, tehát fizessék azt azok is, a kiktől én, mint bérlő behajtani képes nem voltam és a község részére átengedtem, Sohlya Gyula jegyző ur fölhívatott engem hivatalos helyiségebe és az adatokra nézve kihallgatott és miután én azokat egy részében vele közöltem, velem egy írást aláíratott és mint a „Csongrádi Lap“-nak említett számából olvastam, saját céljaira leendő felhasználása végett, mely ellen midőn ezennel tiltakozom, Sohlya Gyula községi jegyző ur eljárását helytelennek jelentem ki.

Kelt Csongrádon 1893. évi január hó 8-án. Előttünk mint tanuk:

Szöke Pál.

Szepesi József.

Dósa János.

volt bérlő.

Ha Sohlya Gyula községi jegyző ur, minden megjegyzés nélkül közölte volna Dósa János nevében szerkesztett és a „Csongrádi Lap“ f. évi január hó 8-án megjelent számában napvilágot látott nyilatkozatot, meglehet, hogy lapunk mai számában az említett nyilatkozatnak czáfolatát képező nyilatkozattal szemben, egyszerűen napirendre tértünk volna és pedig tisztán azon okból, mert az ügy különben is felebbezés tárgyát képezi, tehát az illetékes felsőbb hatóság lesz hivatva bírálatot mondani a fölött, hogy Dósa János által a község részére átengedett 411 frt 30 krajczár követelés behajtása iránt a törvényes intézkedések megtétessenek-e?

Mivel azonban nevezett községi jegyző ur a saját és a közkormányzat érdekeivel össze egyeztetetőknek találta, a Dósa Jánostól kicsikart, mint a fenti nyilatkozat igazolja, a bemondástól és a tényleges adatoktól eltérőleg fogalmazott nyilatkozattal kapcsolatosan, városunk méltó büszkeségét képező főtisztelendő Hegyi Antal úrra a szegény bélyegyet rásütni igyekszik, ez alapon levonva az említett Sohlya Gyula-féle nyilatkozat és annak czáfolatául fentebb közölt nyilatkozat konzekvenciáját, minden tartózkodás nélkül kijelenthetjük, hogy a felebbezés tárgyát képező rakparti és piaci helypénz szedési díjak fenntartását, csakis azon érdek közönség tette lehetetlenné, mely Csongrádon minden nagyobbszerű vállalatnál létezik és melynek biztosíthatása céljából, szoktak nálunk a hamis okmányok és a tényleges adatokkal eltérő névjegyzékek készíttetni és ezen állításunkkal kapcsolatosan örömmel ragadjuk meg az alkalmat kijelentetni, hogy mi, mindaddig nem fogunk megszűnni a nép élén annak java és érdekében munkálkodni, még azok a zsaro-

lások sikkasztások, okmányhamisítások és egyéb büntetendő cselekmények, melyek által Csongrád népe erkölcsileg meggyalázott, vagyoniilag tönkre tétetett, napfényre nem jutnak és a bűnösök méltó büntetésüket elnyerendik.

48-as dolgok. Ugy halljuk, hogy Sohlya Gyula főjegyző úr, a ki különben a legteljesebb szabadelvű mameluk s mint ilyen az egyesült ellenzéknek legelkeseredettebb és hozzá tehetjük, legveszedelmesebb ellenének egyike, egy idő óta vasárnapoként eljár apostolkodni a 48-as népkörbe, habár egyébként mincs róla tudomásunk, hogy tagja is volna egyúttal a népkörnek és ott a fogyasztási adó tekintetében okosítja a mi jó magyarjainkat, meg pártfogását is igéri a bérlő társasággal szemben a bajba levőknek, ha hozzája folyamodnak. Hát hiszen nem volna hozzá semmi szavunk, ha Pál fordulásától lenne szó, mert jó utra tenni mindig szabad, meg dicséretes dolog is. Hanem mert a lóláb a szür alól nagyon is kikandikál, kénytelenek vagyunk azt kérdezni, hogy mi keresni valója van Saulnak a proféták közt? és különösen mi keresni valója van Sohlya Gyulának abban a 48-as népkörben, melynek szavazó polgárai részére, no meg nemzeti pártiakéra is, a község háza udvarán egy év előtt a mindnyájunk által megcsodált diszes aklot építtette? hogy abban a képviselő választás napján agyonfagyassza pártunkat? Ha mégis belement volna pártunk az okosan készült kelepczébe? Aztán meg ha oly jó akarattal viseltetik a tisztelt főjegyző úr 48-as polgártársaink iránt, nem okosabb dolog lett volna a fogyasztási adót kihasználva a községgel, mikor a miniszter mindig szívesebben és olcsóbban juttatja azt a községek, mint más bérlők kezébe, mint most idő után igazolni a bérlő társaság ellen s eső után kinalgatni a jó akarat köpönyegét? Mi legalább úgy tudjuk, hogy Sohlya Gyula úr fogalmazta annak idején azt a határozati javaslatot, melyet aztán a közgyűlésen saját párthíveivel el is fogadtatott, hogy a közgyűlés egyenesen megtiltja az előjárásnak, hogy csak ajánlatot is tegyen a fogyasztási adó kibérlésére? Vagy azért volt szükség e határozatra, hogy a főjegyző úr jóakarátát megmutathassa 48-as polgártársaink iránt?

Másik dolog a miről értesülünk, hogy némely jó akaróink azzal vádolják pártunkat a 48-as körben, hogy a megyei választásoknál mellőztük 48-as polgártársainkat. Hát ez az állítás egyszerűen nem felel meg a valóságnak, mert 1-ór többen vagyunk megyei képviselők, kik a körnek tagjai, a pártunk pedig megbízhatóbb hívei vagyunk, mint azok, kik mulasztással, mellőzéssel vádolnak bennünket. 2-or mert 48-as polgártársaink nem is nyilvánították előttünk soha azon kívánságukat, hogy közülök valakit kiváltképen mint a párt a képviselőjét válasszunk meg megyei képviselőnek. Hát így a néma gyerekek anyja se érthette meg a szavát. Különbözik pedig ha valóban ez lett volna óhajításuk, csak egy szavukba került volna, hogy kívánságukat föltétlenül teljesítsük. 3 szor pártunk előre kimondotta, hogy a megyei képviselőket országos politikai érdelemtől eltekintőleg kívánja megválasztani, mert fődolognak tartja, hogy olyan emberek legyenek beválasztva, kiknek akaratjuk és tehetségük van, mikor szükséges a megyei közgyűlésen megjelenni. Az olyan tagoknak ugyanis, a kik csak itthon legénykednek, hogy megyei képviselők, de a közgyűléseken meg nem jelennek meg, sem pártunk, sem a közügy hasznát nem veheti. Mit ér például az, hogy a kör érdemes elnöke: Sohlya Antal ur, megyei képviselő? mikor azon három év alatt, mióta megválasztott, alig láttuk háromszor a megyei közgyűlésen? Szavazni pedig egyszer sem szavazott, velünk hogy ne kelljen neki pártérzelmei tekintetében színt vallani?

Ugyanazon jó akaróink még azt is hánytorgatják a 48-as körben, hogy „ez a Hock János is ahhoz a párthoz tartozik, mely a polgári házasságot akarja behozni!“ Hát kérjük szeretettel, a polgári házasság behozatalát nem párt szempontból ítéljük meg, azért ne méltóztassék ilyenképen Hock János képviselő úr ellen igazolni, mert ő a múlt évben tartott egyik országgyűlési beszédében nyíltan kimondotta a házban, hogy

mint kath. pap a polgári házasságnak és korlátlan vallásszabadságnak semmiféle alakban sem barátja. Hanem a dolog úgy áll, hogy a polgári házasságot szabadelvű és konzervatív szempontokból kell tekintetünk. A szabadelvűek elfogadják bármelyik országos párthoz tartoznak, ellenben a konzervatívok elvetik párttekinet nélkül, mint a közérkölcshöz nézve veszedelmes intézményt. Így hallottuk a polgári házasság ellen beszélni a kormány párt részéről Tódor József és gróf Csáky Kálmán képviselőket, még pedig a legtisztább kath. felfogással. Ellenben pedig hallottuk mellette felszólalni Ötvös Károlyt a függetlenségi 48-as párt vezérét, meg magát a boldogult Irányi Dánielt is. Ha tehát vádolni lehet Hock képviselő urat, hogy egyéb politikai kérdésekben a nemzeti párthoz tartozik, melynek liberális tagjai szintén óhajítják, habár egészen más határok között, mint a kormány párt tagjai, a polgári házasságot: akkor ugyanez a vád érheti a kör érdemes elnökét, Sohlya Antal urat is, mert ő meg a függetlenségi 48-as párthoz tartozik, melynek liberális elemei szintén föltétlenül hívei a polgári házasságnak.

Egyébiránt ösmerjük azt az aknamunkát, mely ezek fejegetésével pártunkat, az egyesült ellenzék akarná szétrobbantani, hogy a szabadelvű urak szabadon folytathassák tovább szabadelvű gazdálkodásukat. Megkísérlették ezt már az elmúlt év tavaszán is, mikor a kör az elnök indítványára mostani alkalmas helyiségéből Sohlya Gyula főjegyző ur házában két nyomorult kamarácskájába akarták áthelyezni. Hanem a terv a tagok ellenmondása folytán akkor dugába dőlt. De mi most sem féltjük tisztelt 48-as elvtársainkat, mert annyira helyén van eszük, szívük és hazafias gondolkodásuk, hogy a szép szavak miatt most sem fognak lépni meenni. Arról pedig, hogy a nemzeti párt igazi, testvéries hajlandósággal viseltetik irántuk, megfognak győzödni a községi képviselők választása alkalmával, a hol jogos igényeik, miután itt külön terhekkal, kiadásokkal nem jár a képviselőség, a szegényebb osztály tekintetéből is minden irányban kielégíthetők lesznek.

Ujdonságok.

— **Guttman Lajos** helybeli segéd el kész úr, ki néhány napig komolyan beteg volt, Csongrádról áthelyeztetett. Kísérje áldás és szerencse lépteit!

— **Nagy hűhő semmiért.** Tisztelt ellenfeleink sehogy sem akarnak megférni a bőrükben. Legújabb értesülésünk szerint, Kuklics Györgyöt jelentették fel a szegedi fenyítő törvényszéknek, a miért decz. 24-én tartott közgyűlésben azt mondotta, hogy rablások történtek a helypénz szedés körül. Jön tehát nagy hatalommal a fenyítő vizsgálat, melyet a törvényszék saját vizsgáló bírójával akar itt a helyszínen fogantatni. Annyi sok felsülés nem volt képes tisztelt ellenfeleinket jobb útra téríteni, kell nekik újabb, sőt talán legújabb kudarc is. A csongrádi független gondolkozású szavazó polgárok pedig jegyezzék fel a békerontók neveit, mert jön a községi választás és nagy hasznát fogják venni az efféle jegyzékbe vételnek.

— **Furcsa színben tünteti föl** Sohlya Gyula főjegyző urat Dósa Jánosnak lapunk mai számában közölt nyilatkozata. A kis hamis lapunk szerkesztőjét akarta célzatos uton befeketíteni és ő maga lett kormos nagy bürgésében. Igaza van a közmondásnak, hogy nehezebb egy három lábú sánta kutyát elfogni, mint a hazug embert a hazugságon rajta kapni! Hanem azért főjegyző urék ám a tisztességes eljárású emberek, kik azt hirdetik pártunkról, hogy nincsen egyetlen jellemes tagja. — Annyi generozitás mindenestre van bennük, hogy nem kell öhozzájuk járnunk tisztességet tanulni, meg az emberek is tartanak bennünket olyan becsületeseknek, mint a minőknek tisztelt ellenfeleink gondolják magukat.

— **Tárgyalás.** Folyó hó 11-én, szerdán lett volna már másod ízben a végtárgyalás azon fenyítő ügyben, melyet Dr. Czikatriczis Lajos, megyei főjegyző e lapok szerkesztője ellen becsületsértés és rágalmozás címűn indított, azért mert az őt az alispánhoz intézett egyik beadványában a plebániái föld

elrablójának nevezte, abból az alkalomból t. i. mikor Czikatriczis főszolgabíró korában útgazítás ürügye alatt a papi földek keleti és déli oldalából önhatalmúlag mintegy három ölnyi széles szalagot akart lehasíttatni. Hanem a panaszos főjegyző úr sem meg nem jelent a tárgyalásra, sem pedig elmaradását nem igazolta. Miért is a szegedi kir. törvényszék a panaszt visszavontnak tekintette és a további eljárást megszüntette. A cél tehát úgy látszik csak az volt, hogy egy kis alkalmatlanságot szerezzenek a papnak. Hiszünk azonban, hogy a „Csongrádi Lap“ ismert igazságszereteténél fogva majd megint azt írja felőlünk e dologban, hogy „szépen könyörgött a pap, azért szüntette be az eljárást ellene a törvényszék.“ Pedig helyesebben kenyeres pajtását, Czikatriczis urat kellene megkérdeznie, hogy tulajdonképp miért is maradt el a tárgyalásról?

— **Tisztázzuk az eszméket.** A „Csongrádi lap“ f. évi 2-ik számában, engem meggyalázó üdvözléssel szemben, szükségesnek tartom kijelenteni, miszerint Csongrád vármegye főispánja ő Méltóságához benyújtott kérelmemben használt indoklásom, nem lehet vonatkoztatható ez idő szerinti politikai párt állásomra, mert aki Csongrádon a helyzetet és viszonyokat ösmeri, az csak szégyennel emiélkezhetik meg a csongrádi azon szabadelvű párttól, mely pártvezér egyéniségeinek sikerült az általunk alakított, a becsület és elv tisztasága mellett fönntartott szabadelvű pártot nemcsak szétrobbantani, hanem azzal kapcsolatosan, városunkban uralkodott társadalmi békét és rendet — hogy az illetők a zavarosba halászhassanak, — hosszú időre tönkre tenni. *Szöke Pál.*

— **A „Szentesi Lap“-ban** olvastuk, hogy Tallián Béla, Csongrád megye főispánja e hó 18-án Szentésre érkezik és hivatalos szemlét tart a városi hivatalok felett. Továbbá, hogy e hó 23-án megyei közgyűlés lesz, melyen a közigazgatási bizottság kilépett tagjai helyett új tagok választatnak. Miután tudomásunk szerint a szentesi I. és tápai választó kerületekben föllebezéssel támadtatott meg a megyebizottsági választás, részünkről nem tartjuk méltányosnak, hogy a közigazgatási bizottság tagjai csonka közgyűlésen választassanak meg, vagy hogy e választásba azok is befolyhassanak, kik nem tekinthetők a közgyűlés törvényes tagjainak. Azt meg nem akarjuk hiúni, hogy a megyepárt érdeke kívánna ezen kifogásolt eljárást, mert a főispán ur különben is kifejtette programjában, hogy a törvényességet kívánja mindenek fölött szem előtt tartani. Különbözik pedig óhajítjuk, hogy a közigazgatási bizottságba pártunk számarányánál fogva legalább két tag váiasztassék be pártunkból Csongrádon, a választandó hat tag közé.

— **Az iskolaszékhez.** Valigurszki Julia helybeli tanítósnő hónapok óta különválva él férjétől a nélkül, hogy akár férjével kibékülne, akár váló pert indítana. Kérdezzük tehát a tisztelt iskolaszéket, hogy összeegyeztethetőnek tartja-e ezen nyilvános botrányt a tan és nevelés ügy érdekeivel, hogy annak megszüntetése iránt hatásköréből kifolyólag mindez ideig nem intézkedett?

— **Válasz.** Lapunk f. évi 1-ső számában „Hol fekszik a kutyá eltemetve“ című cikkünkre, a „Csongrádi Lap“ f. évi 2-ik számában közölt adataink czáfolatának szándékos mellőzésével, említés tétetett, hogy a kilenczesi töltésben is fekszik egy kutyá eltemetve; hát mi nem vonjuk azt kétségbe, hogy ott is van egy kutyá eltemetve, hanem arra kérjük a közlemény szerzőjét, legyen zives megnevezni, hogy ki és mily körülmények mellett temette el a kutyát a kilenczesi töltésbe, mert nem becsületes dolog ám valakit gyanúsítani, hanem a tényeket és azoknak elkövetőit éppen úgy, mint mi szoktuk, meg is kell nevezni.

— **A lesi puskások.** Azok, kik rendszerint mások háta mögé rejtődve, búvó helyekről szoktak lövöldözni, hogy egy egy elejtett vad husán osztozkodhassanak, nem voltak képesek belenyugodni a közgyűlés egyhangú elhatározásában, a kikötői és rakparti, valamint a piaci helypénz szedés beszüntetése tárgyában és kenyérsütőgőgő Kurucz János által aláíratott föllebezés által a kikötői és rakparti nemkülömben a helypénz szedés beszüntetésének fönntartása céljából föllebezéssel éltek, — hát lesz rá gondunk, hogy céljukat megakadályozzuk és kimutassuk, hogy miért válik az illetők kezében az arany is a közönségre nézve haszonvetetlenné.

— **Rendőrségünk** fogházi szökevényt fogott el f. hó 13-án éjjel Zöldi Ferenc személyében. A letartóztatott szegedi illetőségű, itt léte alatt egy mozzarat lopott el.

— **Az ált. ipartestület** f. hó 8-án tartott évi tisztújító közgyűlésén megválasztattak: Elnökül Kátai Pál. Alelnökül Szöke Ferencz. Pénztárnokká Heringer Mihály. Jegyzőül Boda Márton.

— **Ház-sságra léptek:** január 9-től 12-ig. Német Urbán napszámos Mészáros Máriával. Kalmár János szolga Lajos Juliannával. Almási Mihály cseléd Varga Veronnal. Bori Sándor cseléd Lovas Etellel. Szűcs János földmives Szivák Rozával. Dárida Antal napszámos Sinkó Máriával. Kátai Mihály szabó Gécci Valériával.

— **A Csongrádi Iparos ifjuság önképző és dal-egylet:** f. hó 7-én a „Pannónia” termében sikerült dal és táncestetélyt rendezett. A dalkör által kiérdemelt dics-hymusaink térhiány miatt kimaradtak; annyit azonban nem mulaszthatunk el megemlíteni, hogy a dal-kört örömmel látnánk városunkban továbbra is virágozni; már csak az okból is, hogy közönségünknek sok ily örömmel élvezett estetélyt szerzhessen.

— **Nyilvános köszönet.** A „Csongrádi Iparos ifjuság önképző és dal-egylet” által f. hó 7-én a „Pannónia”-ban tartott dal és táncestetély alkalmával felülfizettek: Ujváry Imre ur 2 frt. Farkas Béla ur 1 frt 40 kr. Ugray Albertné asszonyság 1 frt. Ugray Albert ur 1 frt. Ujszászi János ur 70 kr. Zsemberi István ur 60 kr. Dr. Dékány Béla, Dr. Nagy Sándor, Éder János, ifj. Szilber János, Réti Ernő, Csanády Gyula urak 30—30 kr. ifj. Heinczl Antal, Simon János és Auzlender Ernő urak 20—20 kr. Összesen 9 frt 10 kr. A jótékony ezéla felülfizetők fogadják áldozatkészségükért ez uton a rendezőség köszönetét.

Egész selyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen **Hennberg G.** (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

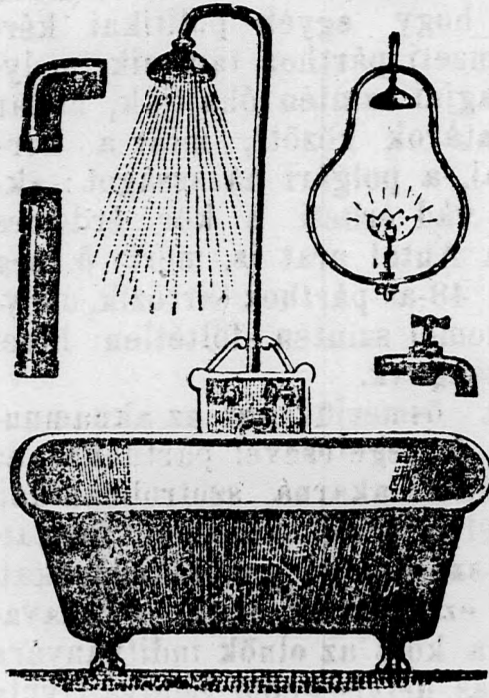
KNUTH KÁROLY

műszaki irodája és gyára.

Budapest, VII ker. Szvetség-utca 13 sz.

Elvállal és berendez:

Légszesz és vízvezetékeket.
Szivattyúkat minden ezéla, vizszállító kasokat.
Szivattyú telepeket járgány, légszesz-gőz-és vízmotor hajtással.
Városok, gyárak, kastélyok lakóházak stb. vízzel való ellátását.
Minden rendű központi fűtéseket, állami nyilvános és magán épületek részér.

Szellőztetéseket.
Gőz, köd és zuhany fürdőket.
Szárítókat, bármily ezéla.
Legjobb rendszerű closeteket.
Vas és kőagyag eső csatornázásokat.
Gőzfűző és gőz mosókonyhákat.
Szűrő és fertőtlenítőket.
Természetes légszesztelepeket.
Kőszén és olaj gázgyárakat.

KŐAGYAG CSÖVEK NAGY VÁLASZTÉKBAN RAKTÁRON.

Berendezett telepekről a legjobb elismerések.

Költségvetéseket készséggel készít.

44 50

Mutatvány számokat ingyen és bérmentve.

Magyarország legolcsóbb és legdiszesebb képes hetilapja a **KÉPES CSALÁDI LAPOK**

1983-ik év január hó 1-én TIZENÖTÖDIK ÉVFOLYAMÁBA LÉP

a magyar művelt, de különösen a magyar női művelt olvasó közönségnek legkedvesebb lapja.

A „Képes Családi Lapok” a magyar szépirodalmi lapok között legjobban el van terjedve.

A „Képes Családi Lapok” most lépett a 15-ik évfolyamába, mi eléggé bizonyítja, mennyire megnyerte e lap a magyar művelt közönség tetszését.

A „Képes Családi Lapok” szellemi részét, a magyar irodalom legelső írói nyújtják. A szerkesztőség dr. Murányi armin, dr. Tolnai Lajos és dr. Vrády Antal kezében van, akik sem fárdságot, sem költséget nem kimélnék, hogy a lap szelleme a művelt olvasók legmagasabb igényeit is kielégítse.

A „Képes Családi Lapok” munkatársai sorában vannak a többi között: *Jókay, Mikszáth, Dalmady, Temérdek, Lauka, Tölgyessy, dr. Murányi Ernő, Csorba A., Pósa, Rudnyánszky, Beniczkyne Bajza Lenke, Büttner Lina, Nagydrády Mira, Kövér Ilma, V. Gaál Karolina, Harmath Lujza, Hevesiné Sikor Margit*, stb. stb. hírneves íróink és írónőink.

A „Képes Családi Lapok” minden számában legkiválóbb művészek rajzai és képei után kitűnő illusztrációkat ad.

A „Képes Családi Lapok” minden számához legjobb íróinktól egy regény teljes nyomtatott ívét kapják az olvasók díjtalanul s így egy év alatt 5—6 regény birtokába jutnak melyekhez mindig díszes boríték is járul.

A „Képes Családi Lapok” minden számában ügyesen összeállított sajtóregények, apróságok és irodalmi ismertetéseket talál az olvasó; — a lap előfizetőinek postájában a legszellemdúsabb társalgás folyik az előfizetők között, végül:

A „Képes Családi Lapok” minden kéthetben külön dívat mellékletet ad, a mely a női közönségnek minden más dívat teljesen nélkülözhetővé tesz.

A „Képes Családi Lapok” előfizetése egy évre 6 frt., félévre 3 frt., negyedévre 1.50., aki az egész évi előfizetési díjához 80 krt. küld, 4 regényt, a ki félévi előfizetéséhez 40 krt. küld 2 regényt s a ki negyedévi előfizetéséhez 20 krt. küld, 1 regényt kap bérmentve jutalmul.

Előfizetéseket az év bármely napjától elfogad és levelezőlapon óhajtatásra mutatvány számokat bárkinek díjtalanul küld:

A „Képes Családi Lapok” kiadó hivatala
Budapesten, Nagykorona-utca 20. sz.

Nyilvános köszönet.

T. füzletfeleink és barátaink az utóbbi időben irántunk való bizalmuknak és rokonszenvüknek oly számtalan és sokféle jelét adták, hogy indítatva érezzük magunkat ezekért legbálsabb köszönetünket nyilvánosan kifejezni. Kiváló örömről szolgál, hogy ez alkalommal ama megtisztelő elismerésről tehetünk említést, melyben a lent közölt okmány kiállítása által leghivatottabb olcálról részesülünk. — Kitűnő tisztelettel gróf Esterházy Géza augyalföldi Cognacgyár igazgatója Badapesten.

A magyar kir. műegyetem borászati laboratóriuma és dr. Neumann Zsigmond kir kereskedelmi törvényszéki hites vegyész által hivatalosan megejtett és általunk tudomásul vett vizsgálat alapján az

Esterházy-Cognacot

betegeinknél alkalmaztuk s azt sikeresen használva, miát kitűnő minőségűt és a francia cognacokkal vetekedő a legjobban ajánlhatjuk

Dr. Angyan Béla s. k. Dr. Bárón Jónás s. k.
egyetemi m. tanár, köz- egyetemi m. tanár, kórházi
kórházi főorvos. főorvos.

Dr. Réthy Károly s. k. Dr. Poor Imre s. k.
egyetemi ny. r. tanár. kir. tanácsos, ny. orvostanár

Dr. Réczey Imre s. k.
egyetemi ny. r. tanár.

Dr. Stiller Bertalan s. k. Dr. Tauffer Vilmos s. k.
egyetemi tanár. egyetemi ny. r. tanár

A fönt mondottakat az általam közvetlen ismert négy csillagos jelzésű Esterházy cognacra elismerem.

Dr. Bakó Sándor s. k.
egyetemi m. tanár, kórházi rendelő orvos.

A tudomány ama nagyszerű vívmányát, hogy az

EPILEPSIA

(nehézség, nyavalyatörés)

teljesen, visszaesés nélkül gyógyítható, sok ezer ember bizonyítja

Kimerítő kérdezősködés a válaszbélyeggel intézendő:

„OFFICE SANITAS PARIS”

30, Faubourg Montmartre.

(7—14)

Az egészség főfeltétele a

tiszta vér!

Tiltos betegségeket, sömört, bőrküütségeket, sápadtságot, általános levertséget, gyengeséget megszüntet a tiszta vér.
A gyökeres kigyógyulásért kezeskedünk, ha használati utasításainkat végrehajtják.

Válaszbélyeggel ellátott kérdezősködések

„OFFICE SANITAS” PARIS

30, Faubourg Montmartre
küldendők.

(8—14)